

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Rapport fra tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i Sokndal kommune 22. og 29. januar 2018

Tidsrom for tilsynet:	22. og 29. januar 2018
Kommunens adresse:	Sokndal kommune, Gamleveien 20, 4380 Hauge i Dalane
Kontaktperson i kommunen:	Rådmann Helge Madland
Fylkesmannens tilsynslag:	Revisjonsleder Reidar Johnsen og revisor Tage Eriksen
Dato for rapport:	22. mars 2018

Sammendrag

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i sivilbeskyttelsesloven § 29 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 10.

Formålet med tilsynet er å undersøke om Sokndal kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Fylkesmannen avdekket følgende fire avvik i tilsynet med Sokndal kommune:

Avvik 1

Sokndal kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke kravene etter sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 2

Sokndal kommune oppfyller ikke kravene til et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 3

Sokndal kommune oppfyller ikke alle minstekravene til en beredskapsplan i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 4

Sokndal kommune oppfyller ikke kravet til evaluering av hendelser i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Innhold

Sammendrag	1
1. Bakgrunn for tilsynet	3
2. Rammer for tilsynet	3
3. Hovedinntrykk	3
4. Resultat fra tilsynet	4
5. Grunnlagsdokument	5
6. Deltakere ved tilsynet	6

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i lov av 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelseslova) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Formålet med tilsynet er å undersøke om Sokndal kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Fylkesmannen ville undersøke om kommunen i tråd med kravene i lov og forskrift hadde:

- en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)
- et helhetlig system for kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid
- en overordnet beredskapsplan
- gjennomført øvelser
- et system for opplæring av ansatte som har en rolle i kommunens krisehåndtering
- evalueringer av hendelser og øvelser

2. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippene for systemrettet tilsyn. Skriftlig revisjonsvarsel ble sendt 18.9.2017, og tilsendt dokumentasjon ble gjennomgått før tilsynet. Tilsynet var opprinnelig planlagt gjennomført 4. og 12. desember 2017, men ble utsatt pga. sykefravær i kommunen. Den 22. januar 2018 var det åpningsmøte og intervju med relevante personer i kommunen. Sluttmøtet fant sted 29. januar 2018.

Denne rapporten handler om eventuelle avvik og merknader som er avdekket i revisjonen. Avvik er manglende etterlevelse av krav i sivilbeskyttelsesloven og/eller i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Merknad er funnet som er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i oppfølgingen av bestemmelsene i beredskapsplikten.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen bare undersøker om kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i tråd med lov og forskrift. Tilsynet gir derfor ikke en fullstendig vurdering av alt beredskapsarbeid i kommunens.

3. Hovedinntrykk

Sokndal kommune har gjennom flere år vist å kunne håndtere ekstraordinære hendelser som oppstår. Dere har en oversiktlig og i all hovedsak god beredskapsplan til hjelp i dette arbeidet. Fylkesmannen vurderer den løpende kontakten med kommunen om samfunnssikkerhet og beredskap å være god. Det er positivt at kommunen har flyttet brann- og ambulansestasjon til et flomsikkert og tryggere sted.

Utfordringene til kommunen er å ha kapasitet og sette av nok ressurser til dette arbeidet mellom hendelsene og mellom Fylkesmannens tilsyn. Det forventes at kommunen har et system for å følge opp de tiltakene som fremkommer etter at det er laget en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), at alle typer beredskapsplaner blir oppdaterte og at det blir laget en evaluering etter alle øvelser og hendelser der kommunens kriseledelse er involvert.

Kommunens ROS-analyse fra 2014 har en del svakheter, spesielt når det gjelder naturhendelser og flom. Det har kommet nye flomsoneberegninger fra NVE som er nødt til å få konsekvenser også for kommunens helhetlig ROS-analyse.

4. Resultat fra tilsynet

Følgende fire avvik ble avdekket under tilsynet med Sokndal kommune:

Avvik 1

Sokndal kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke kravene etter sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 2 og 9.

Utfyllende kommentar:

- Kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse er for generell når det gjelder flere viktige analyseområder. Dette gjelder kritisk infrastruktur som strømforsyning, men også naturhendelser slik som flom. Analysen har i tillegg manglende eller begrenset informasjon om skred/ras, stormflo/springflo og ekstrem nedbør. Det må komme klarere fram hvor sårbar kommunen er, hvilke områder som er de mest utsatte og hva som er konsekvenser av dette. Dette for at analysen skal være et bedre grunnlag for å utarbeide tiltak som kan redusere sårbarheten. Forholdet til storulykkesvirksomheten i kommunen er heller ikke beskrevet grundig nok. Den helhetlige ROS-analysen gir dermed ikke en tilstrekkelig grundig vurdering av alle relevante risiko- og sårbarhetsfaktorer.
- Analysen gir heller ikke en tilstrekkelig vurdering av særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur. Vi viser da spesielt til rådhusets sårbarhet ved flom i elv – noe som ikke kommer frem av analysen.

Avvik 2

Sokndal kommune oppfyller ikke kravene til et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 3 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Kommunen har laget en omfattende liste med tiltak ut fra resultatet av ROS-analysen. Dette er alt fra enkle HMS tiltak og gode intensjoner til tiltak som krever større investeringer. Tiltakene er ikke prioriterte eller vurdert opp mot hverandre. I analysen pkt. 14.4 er det vist til at ansvaret for oppfølging av tiltaksplan må fordeles. Det er ikke dokumentert at dette er gjort under tilsynet. Fylkesmannen ser riktignok spor av investeringer knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap i økonomiplanene for 2017 og 2018, men det ser ikke ut til at disse er knyttet opp mot tiltaksplanen i ROS-analysen.
- Det er ikke laget noe strategidokument eller liknende som konkret sier hvilke beredskapsoppgaver som skal prioriteres i 2018 eller kommende år.

Avvik 3

Sokndal kommune oppfyller ikke alle minstekravene til en beredskapsplan i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 4, andre ledd bokstav c og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Beredskapsplanen mangler en helhetlig oversikt over interne ressurser.
- Selv om enkelte ressurser er nevnt i beredskapsplanen, er opplysningene spredt og av generell karakter. Det er også i beredskapsplanen nevnt at det finnes nødstrømløsning for kriseledelsens lokaler på rådhuset (pkt. 2.1.7) uten at det er nevnt hvilke aggregater det er tale om. På bakgrunn av intervjuene er det også uklart om det faktisk finnes slike aggregater.
- Det er ikke vist til overordnet beredskapsplan i underliggende beredskapsplaner som for eksempel smittevernplan og plan for helsemessig og sosial beredskapsplikt.

Avvik 4

Sokndal kommune oppfyller ikke kravet til evaluering av hendelser i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 8.

Utfyllende kommentarer:

- Det foreligger ingen dokumentert evaluering av flom- og skredhendelsen i oktober 2017.

5. Grunnlagsdokumenter

Oversikt over dokumenter som Fylkesmannen har brukt som grunnlag for tilsynet:

- Overordnet beredskapsplan for Sokndal kommune, vedtatt 18.9.2017, med vedlegg datert 26.9.2017
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for Sokndal kommune, vedtatt 19.6.2014
- Kommunal planstrategi for Sokndal kommune, vedtatt 10.12.2012
- Kommuneplan for Sokndal kommune 2011-2022, vedtatt 29.10.2012
- Evalueringsrapport etter øvelse, datert 21.8.2017
- Smittevernplan for Sokndal kommune 2016-2018, datert 4.12.2015
- Brev om drikkevannet i Sokndal kommune, datert 20.9.2017
- Helsemessig og sosial beredskapsplan for Sokndal kommune 2003-2007, datert 24.1.2003
- Budsjett/økonomiplan for 2017 og 2018

6. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det en oversikt over deltakerne på åpningsmøtet, intervju og sluttmøtet:

Navn	Funksjon /stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Trond Arne Pedersen	ordfører	X	X	X
Helge Madland	rådmann	X	X	X
Nils Jacobsen	næringsjef	X	X	X
Gaute Frøyland	Kommunalsjef helse	X		X
Roger Egeli	Kommunalsjef teknisk	X	X	X
Johannes Sirevåg	Konstituert kommunalsjef oppvekst og kultur	X		

Fra Fylkesmannen i Rogaland deltok:

- Reidar Johnsen, revisjonsleder/fylkesberedskapssjef
- Tage A. T. Eriksen, revisor/rådgiver